

Den 7. maj 2021
FVM 043

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til delegeret retsakt om ændring af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer (delegeret retsakt)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til en delegeret retsakt om justering af en række bestemmelser i forordningen om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer. Der er tale om bestemmelser, som imødekommer udviklingen i produktions- og afsætningsmønstre; som smidiggør registreringen på muslingeområdet; som stiller krav på vildtområdet, som svarer til generelle krav til håndtering af slagtekroppe, og som imødekommer et ønske fra en række medlemslande om at indføre mulighed for, at uhåndterbare, "vilde" dyr kan slagtes uden for slagterierne. Den delegerede retsakt vurderes generelt ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag om ændring af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer.

Forslaget er fremsat af Kommissionen med hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 som en delegeret retsakt. Den delegerede retsakt kan kun træde i kraft, hvis Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse inden for en frist på 2 måneder. Fristen for indsigelse kan forlænges med 2 måneder efter anmodning fra enten Europa-Parlamentet eller Rådet. Europa-Parlamentet træffer beslutning om indsigelse med absolut flertal. Rådet træffer beslutning om indsigelse med kvalificeret flertal.

Kommissionen har oversendt forslaget til Rådet og Europa-Parlamentet den 14. april 2021.

Formål og indhold

Forslaget omfatter en række justeringer af bestemmelserne i hygiejneforordningen 853/2004 for animalske fødevarer. Visse af ændringerne er en konsekvens af forordning 2017/625 om offentlig kontrol,

der stiller krav om brug af embedsdyrlæger til flere opgaver end tidligere, mens andre ændringer afspejler, at efterspørgslen efter varer har ændret sig, hvorfor der også er behov for at ændre lovgivningen.

Der søges at tage højde for ændrede spisevaner ved at indskrive kød af lamaer i forordningen, ligesom der tilføjes flere arter af frøer og snegle, mens der tages højde for, at der i forbindelse med fødevarerdonation kan være behov for at nedfryse kød på tidspunkter, hvor dette ikke er tilladt i den kommercielle omsætning.

Der er medtaget hygiejnebestemmelser for håndtering og opbevaring af vildt og organer herfra på indsamlingssteder forud for transport til vildthåndteringsvirksomheder, og der foreslås nu ensartede bestemmelser for nedkøling af vildt før undersøgelse efter slagtemæssig behandling, uanset om vildtet i marken er undersøgt af en person, som er trænet hertil.

Der foreslås et nyt registreringsdokument for toskallede bløddyr, hvor der blandt andet tilføjes oplysninger om mellemhandlere, og det foreslås indskrevet i forordningen, at søpølser kan høstes uden for klassificerede områder. Derudover foreslås det, at de muslingefiskere og lignende, som i dag er underlagt krav om at have et egenkontrollsystem, fritages fra dette. Kommissionen foreslår mærkning for tilberedning af toskallede bløddyr, som ikke er egnet til at blive spist rå. Desuden foreslås der indført bestemmelser om, ved hvilket indhold af norovirus i toskallede bløddyr ekspeditionscentre skal reagere.

Krav til fiske- og kølefartøjer præciseres for så vidt angår lastrum, fryseudstyr og smeltevand, og der gives mulighed for opbevaring af fiskeprodukter som lever, rogn og mælke ved anden temperatur end det generelle krav på temperaturen som for smeltende is. Der foreslås også ændrede krav til opbevaringstemperatur for fedtegrever.

Endelig foreslås der mulighed for slagtning af dyr uden for slagteri også i situationer, hvor der ikke er tale om nødslagtning. Forslaget vedrører situationer, hvor transport til slagteriet kan udgøre en risiko for de personer, som skal håndtere dyret, og for dyret selv, og det vedrører således de såkaldt uhåndterbare, "vilde" dyr.

Det foreslås i den sammenhæng, at der kan slagtes højst tre stykker tamkvæg, højst seks tamsvin eller højst tre dyr af hestefamilien ad gangen. Slagtningen skal foregå efter forudgående aftale med det slagteri, som slagtekroppen skal transporteres til efter slagtningen, og embedsdyrlægen, som skal være til stede under slagtningen, skal adviseres herom mindst tre dage før, slagtningen skal finde sted. De sædvanlige regler om, at landmanden skal oplyse om blandt andet dyrenes sundhedsstatus, brug af medicin til dyrene og forekomst af sygdomme, som kan påvirke kødets egnethed som menneskeføde, til slagteriet forud for slagtning, skal også gælde ved disse slagtninger, og bestemmelserne om eventuel nedkøling under transport til slagteri er i tråd med bestemmelserne ved transport af nødslagtede dyr og slagtekroppe af opdrættet vildt.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede retsakt.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Forordningen er umiddelbart gældende i Danmark, hvorfor der ikke vil blive behov for ændring af nationale regler.

Slagtning af uhåndterbare, ”vilde” dyr har uanset den manglende EU-harmonisering af området været accepteret i Danmark, også efter forordningens vedtagelse. Hensynet til arbejdsmiljø og til risikoen for skade på både dyr og mennesker ved transport af disse dyr har gjort, at Danmark nationalt har accepteret slagtning af uhåndterbare dyr uden for slagterierne.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning. Der vil være behov for at ændre bestemmelser om registrering af mellemhandlere af toskallede bløddyr, så disse i visse tilfælde bliver registreret som primærproducenter som fastsat i forslaget.

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget vurderes ikke at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Der fastsættes med forslaget grænser for, hvor mange dyr, som kan slagtes som uhåndterbare ad gangen, hvilket ikke har været tilfældet under den hidtidige nationale praksis. Disse grænser skønnes dog ikke at få betydning for danske producenter ved hensigtsmæssig tilrettelæggelse af slagtningen.

De øgede omkostninger ved slagtning af uhåndterbare dyr, som har været under debat siden årsskiftet, skyldes ikke indførelsen af harmoniserede regler på området. De er en konsekvens af kravet i forordning (EU) nr. 2017/625 om offentlig kontrol om, at kontrol før slagtning skal varetages af en embedsdyrlæge, samt en konsekvens af, at der ved disse slagtninger, som ved nødslagtninger af dyr uden for slagteri, stilles krav om, at embedsdyrlægen skal overvære slagtningen.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende høringssvar:

Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at der ikke fastsættes loft over antallet af uhåndterbare vilde dyr, der kan slagtes på bedriften. Årsagen er, at afgræsninger af naturområder er nødvendig for at opretholde naturværdier på arealer, hvor tilgroning er en del af den store udfordring for natur og biodiversitet. Da der er en begrænset økonomisk gevinst ved landmandens naturplejeindsats, er det afgørende, at unødige omkostninger minimeres. Desuden fremfører Landbrug & Fødevarer, at det transportmiddel, der anvendes til at slagtning, afblødning og transport af dyrene, ikke skal være en del af et autoriseret slagteri.

Til ovenstående bemærker Fødevarestyrelsen, at bekymringerne om antallet af dyr, der kan slagtes, forventes at kunne løses ved en fortolkning af den endelige tekst, som har fået indsat ordene ”ad gangen”. Der forudsættes ikke anvendt transportmiddel til slagtning og afblødning af dyrene i Danmark.

Til en tidligere udgave af forslaget, som blev sendt i høring i april 2020 kom følgende høringssvar:

Det Veterinære Sundhedsråd bemærker, at brækning i vildtdepoter bør være afhængig af transporttiden fra skydnings-/aflivningsstedet og til vildtdepotet.

Til bemærkningen fra Det Veterinære Sundhedsråd bemærker Fødevarestyrelsen, at det ikke er tilladt at brække nedlagt vildt i vildtdepoter. Storvildt, eksempelvis hjortedyr, skal være brækket på nedlægningsstedet. Hvis ikke en uddannet person har undersøgt det nedlagte dyr på nedlægningsstedet, skal de udtagne organer følge kroppen. Den uddannede person kan undersøge det nedlagte dyr i vildtdepotet, så de udtagne organer ikke behøver følge kroppen til vildthåndteringsvirksomheden. Småvildt, eksempelvis fuglevildt og harer, skal føres til vildthåndteringsvirksomhed, uden at organer er taget ud.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. Forslaget er dog udtryk for et nøje balanceret kompromis, som der forventes at være kvalificeret flertal for.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter forslaget, idet man fra dansk side har opfordret Kommissionen til at medtage en bestemmelse om slagtning af uhåndterbare dyr, hvilket er imødekommet.

Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede forordning og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg